

بەلگەمیا ئاگاهیان 2
بەرnamامیا نەتەوەیی یا سیگورتایا (بیمه) نفیشکانیی چى يە؟

نهف به لگه‌میا ناگاهیان ژ تالیین **AMPARO Advocacy** فا هاتیه ئاماده‌کرن دا کو ناگاهیین و هرگه‌راندی دهرباری بەرنامه‌یا نەتەوەبىي ياي سېڭورتايى نېشىشكەنن ددە بەر دەستى كەسىن كۈزىتىن چاندى زەمانى.

بەرئامىيە نەتەوەيى يە سىگۇرتاپا نېيشكانيي (كىمەندامبۇونى) NDIS (National Disability Insurance Scheme) كۆمۈك تى بىنافىكىن، رىمەكى نۇو ژ بۇ ئالىكاريا بۇ كەسىن نېيشكان ژ بۇ وەرگەرتىن مقاتىبۇون و پىشتىگەرىن ھەوجە يە. ئەق پەركالماكى نەتەوەيى با بهلاش، لەموما دى ژ بۇ ھەمى كەسىن ل سەرانسەرى ئاوستەرالىيەتى بىر انېمىر بە: ئەق بەرئامىدە دىسا 2019-نىڭ دادى ل سەرانسەرى وەلىت ل بەر دەست بە و دى دىسا 2016-نىڭ دادى ل كۆبىنلىزەندى دەست پى بىه. كەسىن نېيشكان و كىمەندام كۆپىشتىگەرىن ژ NDIS وەردىگەن وەك "بەشدار" تىن بىنافىكىن.

خودان مهرج بیون

NDIS ڙ بُو کھسین نفيشڪانه کو ل ئاستراليايني دڙين و -

- دهما يه کم جار NDIS دکھې بهر دهستي وان تهمهنه وان کیمتر ژ 65 سالی يه وهلاتیهک نیوزیلندی نه کو ټیز ایا خوه یا کوما تاییهت یا پار استی همنه
  - تووشی نفیشکانیمهکی نه کو دی چار سهر نهبه، "هئتاھتایی" یه و شیانا وان ژ بُو بهشداریا ل چالاکینن رۆژانه دخه بن باندوری.
  - ژ بُو کھسین کو خودان مهرج نین، NDIS رنگه بکاره وان ژ بُو وړگرتا خزمہتین دن نئن مناسب بده ناساندن.

پڑاٹن و کونترول

پیشتر گهلهک ر که میتین نفیشکان ل ناسترایلیپی پرانی همست دکرن کو د زیانا جفاکی دا بهشداریتی ناکن و دمرباری شیواز داینکرنا پشتگریا خو، بیزارتهکا کیمتر همبون. د پهرگالا NDIS دا، بهشدار دکارن بریار بدن کو چ حوره پشتگریهکی دخوازن و چاوا وی و مربگرن.

پشتگریا مہنتقی و یئویست

NDIS دکاره خمرجی پشتگریین کو ژ بُو ته مهنتقی و لازمه بده. ئەف ب قى و اتىمېي يە كۆپشىتىگرى تىكىلدارى نېيشىكانبۇونا و لاتيانە و ژېۋى قىيا كۆ تو باش بىزى و ل چالاکىبىن جەڭلىكى بەشدار بىبى و ئارماناجىن خوه ب دەست بخى، ھەوجە يە. تو دکارى ژ بُو هەر دەما كۆ ژ بُو ئالىكار با خوه ھەمە جەتىا تە ب پشتگىرىي هەمە، قى شىتگىرىي ژ NDIS و مېرىگى.

NDIS پشتگریین کو مروقان هوجئتی پن ههیه دا بکارن د ژیانا جفاکی و نابوری یا مالباتا خوه
دا بهشدار بین، دابین دکه. ثئف پشتگری رونگه پینکانینا پیومندیان ب کمسین دن و همسنا
گرینگبونا ژ بق وان - همیبونا ب مالبات و همفالان

- ته‌فایی‌ونا ناف کوئین جٹکی و بھشداریا ل چالاکیئن جٹکی - ژ وان چالاکیئن دھمین به‌تلائی
  - چووبینا بُو دبستانی و بدھستختنا پھرو مردھه‌ھی - وھک خوندندا ل TAFE ئان زانینگھەھی
  - ئەرکین ژیانا هەر رۆزى ياخشى - وھکه برياردان، دايينا رىزكا ھسابان و چارھسەركرنا مەسىلەھىان

- دانووستاندن – پېنگانينا تېكلىي و فامكرنا كەسىن دن
- هەر مىكتى – وەكە هەر مىكتى و مەشيانا ل دەر دۇرا مالى و تاخى ئان وەرگرتى ناموران ئان ئالىكاريا ژ بۇ پېك ئائىنا ۋى كارى
- ھوجەتىين مقاتىبۇنال خوه و مقاتىبۇنلىق تايىمەتى ساختمىيى – وەكە ئالىكاريا بۇ چۈوبىنا ھمامى، لخوھىكىندا كنجان و خوارنا خوارمىنى
- چالاکىيەن ل مالى – وەكە ئامادەكىندا خوارمىنى ئان پاقزىكىندا مالى
- كاركىن – مىنبا پەرداڭىن ئان پاراستىدا كار

تىشتى كو NDIS ژ ھىلا مالى ۋادابىن ناكە

NDIS بابەتىن ژيرى ژ ھىلا مالى ۋادابىن ناكە

- بابەتىن كو تىكىدارى نېشىكابىنۇنى نىنن
- بابەتىن كو تىكىدارى خەرجىن ژىيانا رۆزانە نە كو تىكىدارى ھوجەتىين پشتگىرىي بىن كەسى/ئا تىكىدار نىنن
- بابەتىن كو دەقى ژ ئالىي رېقىبىرىمەكى دن ژ وان رېقىبىرىما پەرمەدەھىيى، پاقزى ئان مالى ۋەرە دابىنلىكىن
- بابەتىن كو بە ھەمالەكا زىدە دىن سەبەپا زيانگەنلىكىندا ل بەشدار ئان كەسىن دن.

زارۆكىن نېشىكان (كىم-ئەندام)

NDIS ھەر وە دەكارە ئالىكاريا تە بەكە كو ژ بۇ زارۆكەك نېشىكان ئالىكاريا زوودم وەربىرى. پشتگىريا سەرەتايى رەنگە ژ بۇ كەمكىندا باندۇرىن دەممەرەن ژىن نېشىكانىي ل سەر زارۆك و مالباتا تە ئالىكار بە. NDIS ۋى يەكىن وەك "مودالخەلما زوودم" ب ناڭ دەكە.

پلاندارىشتىن سەرەتايى نەها مرۆڤ دەكاران ل ۋى يەكىن بىفرىن كو چاوا دخوازن بېن و ژ بۇ ژياني ھوجەتى ب ج ھەنە. تو دەكارى نەال ۋى بىفرى كۆرۈپ دەستخستىن ئارمانجىن خوه ھوجەتى ب ئالىكاريا ج كەسى ھەبە و ج پشتگىرىمەكى رەنگە دېپىشەرۈزى دا ھوجەبى تە بە.

تە ژ كو فام كر كو خودان مەرجى

تو دەكارى ژ چەك ئىستېيا NDIS ژ بۇ دىياركىندا خودان مەرجىبۇندا خوه ژ بۇ وەرگرتى ئالىكارىي ژ NDIS بەھەرىي وەربىرى.
<http://www.ndis.gov.au/ndis-access-checklist>

NDIS دەقىن ئاگاھى دەربارى ھوجەتىين تە ھەبە دا بىكارە بىبارى بەدە كو گەلۇ تو دەكارى ژ بۇ نېشىكابىنۇدا خوه ئالىكارىي وەربىرى ئان نا. رەنگە ژ تە وەرە خەوتىن كو فۇرمەكى تىزى بى ئان ب تىلىفۇنى ب كەسەكى را خەبىر بدى دا كو ھەن ئاگاھىيان دەربارى نېشىكابىنۇدا خوه، تەممەن و ھەن ئاگاھىيان ل سەر رەوشە و لاتىيۇنى ئان مایىندا خوه ل ئاسترالىيەن رابەر بىكى. ئاگاھى و بەلگەمەن لازم كۆ دەقى رابەر بىكى (وەك مىناك بەلگەمەن پىشتر استكىرنا نېشىكابىنۇنى، جەھىمابىنى، ئەمەن و ھەر وەكى دن)، ل مالپىمرا NDIS ل بەر دەستن.

ھەكە تو نەها ژ بۇ نېشىكابىنۇدا خوه ئالىكارىي وەردەگىرى، رېقىبىريا كۆ ئان ئالىكاريان دەدە رەنگە بىكارە ئاگاھىيان دەربارى ھوجەتىين تە بەدە NDIS. ھەكە نەها ئالىكارىي وەرنەگىرى، دەقى ئاگاھىيەن تىكىدارى ھوجەتىين خوه بىدە NDIS. تو دەكارى دەما كۆ NDIS ل ناچەميا تە ل بەر دەستن، پېرا بىكەنى تىكلىي. تو دەكارى ب سەرەدانان ئەمەن بىزىنى كەنگى ل نافچەميا تە ل بەر دەستن.
www.ndis.gov.au

خەباتا دەگەل NDIS

NDIS پېشى وى كۆ ئاگاھىيەن تە وەرگرتىن ب تە را دەكەفە تېكلىي و ژ تە را دېبىزە كو گەلۇ دەكارە پېتەقانىيا تە بە ئان نا. ھەكە تو خودان مەرجى وەرگرتى پشتگىرى ژ NDIS ئەمەن، ئەمۇندا دى ب تە را خەبىر بىن دا بىزانن ھوجەتى و ئارمانجىن تە ج نە، نەها ج پشتگىرىمەكى وەردەگىرى و چاسوا دەكاران تە بىخىن سېقاناندا پشتگىريا خوه. NDIS دى نەكەن تە بىخىتە دا كۆ يەكەم بەرnamەيە خوه پېك بىنە.

تو دەكارى كەسىن دن ژ بۇ ئالىكاريا بۇ پېك-ئانىنى ئەمەن بەرnamەيە ۋە ھەكە ژ بۇ ئان گۇتووبىزىان ھوجەتى ب وەرگىر ئان وەرگەنلىكىندا ئاگاھى و بەلگەمەن ھەبە، دەكارى وان داخواز بىكى.

كەسىن نېشىكان و مالباتىن وان

ھوجەتىين كەسىن نېشىكان ژ وان بىزارتىن و بىيارىن وان، ژ بۇ NDIS كۆ بەرnamەيە كۆ بۇندا پشتگىريا ژ ئان كەسان ئامادە دەكە، رۆلەكى گەزىنگە ھەبە، لى رۇلا مالباتى ژى گەزىنگە.

کەسین نەشىكەن دكارن مالباتا خوه ئان پېتىگەرین دن ۋەخۇين دا كول پېقاۋۇيا پلاندارىشتتا NDIS ئالىكارىيا وان بىكىن. NDIS دى رىيتن ئالىكارىيا بىق مالباتى ژ بۇ پېتىگەر يارىدا بەردوام بەرچاپ بىگە و ھەول دە دەمما رابەركىبنا بەرnamەبىن ژ بۆ تە رۇلا مالباتى بىزانە، ژ وان پېتىگەر يارىدا ژ ئالىنى مالباتى ۋە، بەرپەسپارىيەن دن ئىن وان و ئارمانجىن وان بخوه دزيانى دا. NDIS ھەر وە تىدەپەزە كەسین نەشىكەن رەنگە ژ بۇ دايىنا بىرىارىيەن بىنگەلىنىڭ ئەنلىكىرىيەن بخوازن و NDIS ئىنلىكىرىيەن زانست و تەمجرۇبەيە مالباتى رىزى لى بىگە.

ھەكە ھەوجەتىا تە ب وەرگىر ھەمە

ھەكە ھەوجەتىا تە ب وەرگىر ھەمە دا كو پەسان بېرسى ئان ئاكاھىبىن زىدەتىرى ب دەست بخى، ب ھەزمرا 131 450 ب STI (خزمەتىن وەرگەراندىن و وەرگىر) را بىلەتە تىكلىيە و بخوازە دا پېوندىا تە ب بەشا بەرnamەبىن نەتمەبىي يارىدا سىكۈرتىيا نەشىكەنبوونى (National Disability Insurance Scheme) ب ھەزمارا تىلىقونا چىيىك. 1800800110

This information has been developed by AMPARO Advocacy Inc.

(ئەق ئاكاھى ژ ئالىنى AMPARO Advocacy ۋە ئاتىيە ئامادەكىن)

Whilst every care has been made to ensure that it is correct at time of publication, this material is meant to give a general overview but may not be accurate, current or complete to your situation. Further individual advice is highly recommended. Date - October 2016

(تەقى ۋە جۇورە كەيىارا لزم ژ بۇ پېشتراستبۇونا ژ راستىيا ئاكاھىيان دەمما وەشاندىنى پېتىك ھاتىيە، ئەق گاھى ب مەبىستا رابەركىندا شۇقەمەكە كورت ھاتىيە بەرچاۋىرتن، لى رەنگە دەقىق، تېكىلدارى دەمانا نە ئان تام ل گۇرى رەوشى تە نەبە، رېنىشاندانىن كەسىدان بىن زىدەتىرى تىن پېشنىيارىكىن. دەمما - جۇتمەها 2016 ئان)

53 Prospect Road, Gaythorne, QLD 405
PO Box 2065, Brookside Centre, QLD 4053
www.amparo.org.au info@amparo.org.au

phone 07 3354 4900
Interpreter Service 131450

(Amparo Advocacy inc. Contact details left in English)

CarersQld would like to thank AMPARO Advocacy for granting permission to have this information translated into Kurdish Kurmanji (ئەق ئاكاھى ژ ئالىنى AMPARO Advocacy ۋە ئاتىيە ئامادەكىن).

Delivering the NDIS in your community

CarersQLD/NDIS Toowoomba Office
632, Ruthven Street, Toowoomba, QLD 4350
toowoombaLAC@carersqld.com.au
Phone 07 46462 800